03/12/2022

Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία: Η ποιμαντική φροντίδα της Εκκλησίας

/ Επικαιρότητα

Κάθε χρόνο στις 3 Δεκεμβρίου τιμάται η Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία (International Day of PersonswithDisabilities, η οποία καθιερώθηκε το 1992 με απόφαση της γενικής συνέλευσης του ΟΗΕ και τιμάται κάθε χρόνο στις 3 Δεκεμβρίου.

Της Δέσποινας Σωτηρίου

Η επιλογή της ημερομηνίας αυτής συνδέεται με την υιοθέτηση από το διεθνή οργανισμό στις **3 Δεκεμβρίου 1982** του προγράμματος δράσης για τα ΑΜΕΑ, το οποίο οδήγησε στην υπογραφή της διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία στις 30 Μαρτίου 2007 (Η Κύπρος την κύρωσε το 2011 και η Ελλάδα το 2012).

Ο Ιησούς Χριστός, μιλώντας στην συναγωγή της Ναζαρέτ για την αποστολή Του κάνει σαφή αναφορά στην διακονία αυτών των ανθρώπων των ασθενών και των εχόντων ψυχοσωματικά προβλήματα. *”Πνεύμα Κυρίου επ’ εμέ, ου είνεκενέχρισέ με, ευαγγελίσασθαι πτωχοίς απέσταλκέ με, ιάσαθαι τους συντετριμμένους την καρδίαν, κηρύξαι αιχμαλώτοις άφεσιν και τυφλοίς ανάβλεψιν, αποστείλαιτε*

θραυσμένους εν αφέσει, κηρύξαι ενιαυτόν Κυρίου δεκτόν” **(Λουκ. 4,18-19).**

Και σε άλλο σημείο επανερχόμενος στο ίδιο θέμα παραγγέλλει στους μαθητές Του: *”πορευόμενοι κυρήσσετε λέγοντες ότι ήγγικεν η βασιλεία των ουρανών. Ασθενούντας θεραπεύετε, λεπρούς καθαρίζετε, νεκρούς εγείρετε, δαιμόνια εκβάλλετε“* **(Ματθ. 10,7-8).**

Βλέπουμε ξεκάθαρα ότι ο Κύριος συνδέει το κήρυγμα του Ευαγγελίου και την έλευση της Βασιλείας των Ουρανών με την διακονία και θεραπεία των ελαχίστων αυτών και εμπερίστατων ανθρώπων.

Ο Λόγος του Κυρίου σπάει την υπάρχουσα προκατάληψη και κάνει το πρώτο βήμα προσεγγίζοντάς τους και ταυτόχρονα δίνει μία νέα διάσταση στον πόνο και την ασθένεια, προσδίδοντας σε αυτά σωτηριολογικό περιεχόμενο.

Η Εκκλησία, ως φιλόστοργη μάνα, στρέφει το ποιμαντικό της ενδιαφέρον στους συνανθρώπους μας που αντιμετωπίζουν κάθε λογής αναπηρία. Η αναπηρία δεν έχει καμία σχέση με την αποτυχία ή την αστοχία.

Ο ανάπηρος είναι ένας ολοκληρωμένος άνθρωπος με απόλυτη αξία και όχι απαξία και η αναπηρία του δεν τον εμποδίζει από το να φτάσει μέχρι την αγιότητα.

Αυτή την αλήθεια καλείται να μεταδώσει ο ποιμένας στους ανθρώπους με αναπηρία.

Η Εκκλησία ως σώμα Χριστού, είναι πάντα κοντά στα πρόσωπα (προτιμότερος αυτός ο όρος από τον όρο «άτομα») με ειδικές ανάγκες.

Οι ναοί έχουν πλέον, στην πλειοψηφία τους, ράμπες για τα αναπηρικά αμαξίδια, θέσεις στάθμευσης αποκλειστικά για ΑμεΑ, χειρολαβές, ανελκυστήρες και ειδικά καθίσματα για τους έχοντες κινητικά

προβλήματα.

Υπάρχουν αξιόλογα εκκλησιαστικά ιδρύματα αποκλειστικά για ΑμεΑ και εκκλησιαστικές θερινές κατασκηνώσεις.

Ακόμα πραγματοποιούνται εκκλησιαστικά σεμινάρια εκμάθησης νοηματικής γλώσσας ενώ τελούνται, περιστασιακά, θείες λειτουργίες με απόδοση στη νοηματική, από εξειδικευμένο διερμηνέα.
Αρκετές Ιερές Μητροπόλεις μάλιστα έχουν δημιουργήσει ιδρύματα, αποκλειστικά για τον σκοπό αυτό.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αναφέρουμε το κέντρο δημιουργικής απασχόλησης ΚΔΑΠ, ΜΕΑ στην Κέρκυρα. Η μονάδα αυτή άρχισε να λειτουργεί από το 1985, με την επωνυμία κέντρο Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία, και με σκοπό την απασχόληση, εκπαίδευση σε παιδιά με σοβαρές μαθησιακές δυσκολίες και προβλήματα επικοινωνίας.
Είναι ο πρώτος και μοναδικός φορέας στην Κέρκυρα που ασχολείται συστηματικά με την κατηγορία αυτή των παιδιών (ασκήσιμα). Αργότερα μετονομάστηκε σε ΚΔΑΠ-ΜΕΑ, με άδεια ίδρυσης και λειτουργίας βάση του υπ΄ αριθ. ΦΕΚ 1615 Τ Β’ 16-12-2001.

Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης «Μαρία Κόκκορη» και «Ψαραύτειο»

Το **Ίδρυμα Περιθάλψεως Ατόμων με Νοητική Υστέρηση ή με σύνδρομο Down της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών «Μαρία Κόκκορη»,** ιδρύθηκε ως ίδρυμα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα από την Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών, με τη μέριμνα του μακαριστού Αρχιεπισκόπου Αθηνών κυρού Χριστοδούλου. Μετά την από 20-10-2005 απόφαση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, δημοσιεύθηκε το αντίστοιχο Φ.Ε.Κ. ιδρύσεως του. (Φ.Ε.Κ. 1590/16-11-2005 τεύχος β΄).

Τον Μάρτιο του 2017 τροποποιεί και κωδικοποιεί τον κανονισμό λειτουργίας του Ιδρύματος υπό την επωνυμία, «ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ Ή ΣΥΝΔΡΟΜΟ DOWN «ΜΑΡΙΑ ΚΟΚΚΟΡΗ» ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ» εποπτευόμενο υπό της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, το κοινωφελές έργο της οποίας συνεχίζει να επικουρεί, υπό την επωνυμία: «ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ Ή ΣΥΝΔΡΟΜΟ DOWN «ΜΑΡΙΑ ΚΟΚΚΟΡΗ» ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ» και τον διακριτικό τίτλο «ΙΔΡΥΜΑ «ΜΑΡΙΑ ΚΟΚΚΟΡΗ» ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ» ή «ΙΔΡΥΜΑ ΜΑΡΙΑ ΚΟΚΚΟΡΗ» (και αγγλιστί «FoundationMariaKokkori»).

Τη λειτουργία του ξεκίνησε την 1η Μαρτίου του 2007. Το εν λόγω ίδρυμα, φέρει το όνομα της δωρήτριας, Μαρίας Κόκκορη. Από 2 Ιουλίου του 2012 έως και τον Ιούνιο του 2015 λειτουργούσε ως δύο Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (Σ.Υ.Δ.) υπό την αιγίδα της Φιλανθρωπικής Οργάνωσης της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών «ΑΠΟΣΤΟΛΗ» αποτελώντας ένα σύγχρονο πλαίσιο ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης, το οποίο παρείχε και παρέχει ολοκληρωμένες, ποιοτικές υπηρεσίες εξειδικευμένης επιστημονικής υποστήριξης σε άτομα με νοητική υστέρηση και σύνδρομο Down. Από την 29η Ιουλίου 2016 το Ίδρυμα «Μαρία Κόκκορη» λειτουργεί επίσης δύο Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης με την επωνυμία «ΤΟ ΨΑΡΑΥΤΕΙΟ» στην περιοχή του Αμαρουσίου (Φ.Ε.Κ. 3683/Τ. Β’/ 15-11-2016). Οι Σ.Υ.Δ. «Το Ψαραύτειο» φιλοξενούν οκτώ άτομα με νοητική υστέρηση σε ένα ζεστό και φιλόξενο χώρο.

Σήμερα, οι τέσσερις Σ.Υ.Δ. λειτουργούν υπό την εποπτεία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ Β΄, Προέδρου του Δ.Σ., και τη μέριμνα του Ιδρύματος “Μαρία Κόκκορη” ως στέγες μακράς διαμονής – υποστηριζόμενης διαβίωσης (κλειστή μονάδα) 24ωρης φιλοξενίας, στις οποίες εισάγονται επαρκώς λειτουργικά άτομα.

Το μήνυμα της ημέρας

Η ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρία αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ειρήνη και την ασφάλεια. Είναι επίσης κεντρικό στην υπόσχεση της Ατζέντας 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη να μην αφήσει κανέναν πίσω. Η δέσμευση για την υλοποίηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία δεν είναι μόνο ζήτημα δικαιοσύνης. είναι μια επένδυση σε ένα κοινό μέλλον.

Οι περίπλοκες και αλληλένδετες κρίσεις που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα σήμερα, συμπεριλαμβανομένων των κρίσεων που προκύπτουν από την πανδημία COVID-19, τον πόλεμο στην Ουκρανία και άλλες χώρες, ένα σημείο καμπής στην κλιματική αλλαγή, όλα θέτουν ανθρωπιστικές προκλήσεις πρωτοφανούς χαρακτήρα, καθώς και απειλές για την παγκόσμια οικονομία.

Τις περισσότερες φορές, σε στιγμές κρίσης, τα άτομα που βρίσκονται σε ευάλωτες καταστάσεις όπως τα άτομα με αναπηρία είναι τα πιο αποκλεισμένα και μένουν πίσω. Σύμφωνα με την κεντρική αρχή της Ατζέντας 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη , είναι ζωτικής σημασίας για τις κυβερνήσεις, τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα να βρουν από κοινού καινοτόμες λύσεις για και με τα άτομα με αναπηρία για να κάνουν τον κόσμο πιο προσβάσιμο και δίκαιη θέση.

Η Στρατηγική των Ηνωμένων Εθνών για την Ένταξη της Αναπηρίας

Κατά την έναρξη της Στρατηγικής των Ηνωμένων Εθνών για την ένταξη των

ατόμων με αναπηρία τον Ιούνιο του 2019, ο Γενικός Γραμματέας δήλωσε ότι τα Ηνωμένα Έθνη θα πρέπει να δίνουν το παράδειγμα και να αυξάνουν τα πρότυπα και τις επιδόσεις του Οργανισμού για την ένταξη των ατόμων με αναπηρία – σε όλους τους πυλώνες της εργασίας, από τα κεντρικά γραφεία μέχρι το πεδίο.

Ιστορικό

Σήμερα, ο παγκόσμιος πληθυσμός είναι πάνω από 8 δισεκατομμύρια άνθρωποι και περισσότεροι από ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι, ή περίπου το 15 τοις εκατό του παγκόσμιου πληθυσμού, ζουν με κάποια μορφή αναπηρίας. Το 80 τοις εκατό ζει σε αναπτυσσόμενες χώρες.

Κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς και ανάπτυξη

Τα στοιχεία και η εμπειρία δείχνουν ότι όταν αρθούν τα εμπόδια για την ένταξή τους και τα άτομα με αναπηρία αποκτούν τη δυνατότητα να συμμετέχουν πλήρως στην κοινωνική ζωή, ωφελείται ολόκληρη η κοινότητά τους. Ως εκ τούτου, τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία είναι επιζήμια για το κοινωνικό σύνολο και η προσβασιμότητα είναι απαραίτητη για την επίτευξη προόδου και ανάπτυξης για όλους.

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (CRPD) αναγνωρίζει ότι η ύπαρξη φραγμών αποτελεί κεντρικό στοιχείο της αναπηρίας. Σύμφωνα με τη

Σύμβαση, η αναπηρία είναι μια εξελισσόμενη έννοια που «προέρχεται από την αλληλεπίδραση μεταξύ ατόμων με αναπηρίες και εμπόδια συμπεριφοράς και περιβάλλοντος που εμποδίζουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους».

Η προσβασιμότητα και η ένταξη των ατόμων με αναπηρία είναι θεμελιώδη δικαιώματα που αναγνωρίζονται από τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και αποτελούν όχι μόνο στόχους, αλλά και προϋποθέσεις για την απόλαυση άλλων δικαιωμάτων. Η Σύμβαση (άρθρο 9, προσβασιμότητα) επιδιώκει να επιτρέψει στα άτομα με αναπηρία να ζουν ανεξάρτητα και να συμμετέχουν πλήρως σε όλες τις πτυχές της ζωής και της ανάπτυξης. Καλεί τα Συμβαλλόμενα Κράτη να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι τα άτομα με αναπηρία έχουν πρόσβαση σε όλες τις πτυχές της κοινωνίας, σε ίση βάση με τους άλλους, καθώς και να εντοπίσουν και να εξαλείψουν τα εμπόδια και τα εμπόδια στην προσβασιμότητα.